

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - HELSINKI 10
Puhelin (vaihde) 642511 Postisiirto 120811-5
Liikepankit Osuuskassat Säästöpankit tili 5041-6

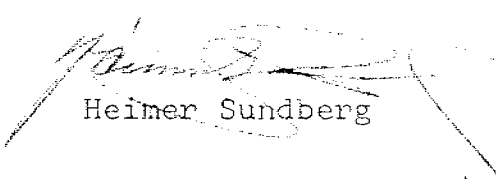
Yleiskirje n:o 15/69

17.11.1969

Työeläkelakien mukaista toimintaa
harjoittaville eläkelaitoksille

Kuluvan marraskuun 7 päivänä on annettu maatalousyrittäjien eläkeasetus, yrittäjien eläkeasetus, asetus LEL 1 a §:n soveltamisesta sekä eräitä yrittäjien eläkelakien voimaantuloon liittyviä asetusten muutoksia ja sosiaali- ja terveysministeriön päätöksiä. Näiden asetusten ja ministeriön päätösten sisältö ilmenee oheisesta liitteestä.

ELÄKETURVAKESKUS

Heimer Sundberg

Matti Uimonen

Liite

J.MU.KH

N:o 667.

Maatalousyrittäjien eläkeasetus.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) nojalla:

1 §.

Sovellettaessa maatalousyrittäjien eläkelain 2 §:n 2 momenttia katsotaan maatilatalouden tuloveroasetuksen (352/68) 2 §:ssä tarkoitettuja metsäveroalueista 1 ja 2 alueen kuuluvan Etelä-Suomeen, 3—6 alueen Keski-Suomeen ja 7—10 alueen samoin kuin Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien Pohjois-Suomeen.

Viljeltyinä maatalousmaana pidetään peltoa ja puutarhaa. Kasvullisena metsämaana pidetään maatilatalouden tuloveroasetuksen 1 §:ssä tarkoitettuihin veroluokkiin kuuluvia tai, milloin sanotun asetuksen mukaista veroluokitusta ei ole toimitettu, niihin viimeksi toimitetussa verotuksessa luettuja metsämaita samoin kuin Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa viimeksi toimitetussa omaisuusverotuksessa metsäksi katsottuja maita.

2 §.

Vakuutusta ottaessaan ja hakiessaan vahvistetun työtulon tarkistamista on maatalousyrittäjän toimitettava maatalousyrittäjien eläkelaitokselle työtuloaan koskeva selvitys vahvistetulla lomakkeella. Maatalousyrittäjä on muulloinkin velvollinen antamaan eläkelaitokselle sen pyytämät, vakuutuksen hoitoon ja työtulon vahvistamiseen vaikuttavat tiedot.

Maatalousyrittäjä on velvollinen viipymättä ilmoittamaan maatalousyrittäjien eläkelaitokselle yrittäjätöimintänsä päättymisestä. Sama koskee työtulon vahvistamiseen vaikuttaneissa olosuhteissa tapahtunutta muutosta, jos sillä saat-

taa olla olennainen merkitys maatalousyrittäjien eläkelain mukaisesti vahvistettavaan työtuloon.

3 §.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tulee viipymättä ilmoittaa eläketurvakeskukselle tämän määräämällä tavalla maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen vakuutuksen alkamisesta ja päättymisestä. Eläkelaitoksen on myös annettava eläketurvakeskukselle muita maatalousyrittäjien eläketurvaa koskevia tietoja siten kuin eläketurvakeskus tarkemmin määrää.

4 §.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja eläketurvakeskus ovat velvolliset pyydettäessä antamaan maatalousyrittäjälle niiden hallussa olevat tiedot, jotka koskevat hänen vapaakirjaansa tai muutoin hänen eläkeoikeuttaan. Samoin on eläkelaitos velvollinen pyydettäessä antamaan maatalousyrittäjien eläkelain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle ja yhtymälle sanotun momentin mukaiseen vastuuseen vaikuttavat tiedot.

5 §.

Laskettaessa ajanjaksojen pituuksia katsotaan kalenterikuukauteen sisältyvän 30 päivää. Kalenterikuukausien pituudet tasoitetaan siten, että kuukauden viimeistä päivää ja karkausvuotena myös helmikuun viimeistä edellistä päivää pidetään 30. päivänä.

Ajanjakson pituus kuukausina lasketaan siten, että siihen 1 momentin mukaan sisältyvien päivien lukumäärä jaetaan kolmeilakymmenellä. Eläkkeeseen oikeuttavaa aikaa laskettaessa jätetään tällöin osamäärään ehkä sisältyvä vajaa kuukausi huomioon ottamatta.

6 §.

Maatalousyrittäjän työtulo vahvistetaan vuositulona ja eläkkeen perusteena oleva työtulo määrätään kuukautta kohden.

Määrättäessä eläkkeen perusteena olevaa työtuloa kerrotaan kullekin ajanjaksolle vahvistettu ja työntekijän eläkelain 9 §:n mukaisesti tarkistettu vuositulo kysymyksessä olevaan ajanjaksoon sisältyvien päivien lukumäärällä. Eri ajanjaksoille näin laskettujen tulojen yhteismäärä jaetaan ajanjaksoihin sisältyvien päivien yhteismäärällä. Eläkkeen perusteena oleva työtulo kuukautta kohden saadaan jakamalla viimeksi mainittu osamäärä kahdellatoista.

7 §.

Jos maatalousyrittäjien eläkelain piiriin kuuluva maatalousyrittäjän toiminta päättyy eikä maatalousyrittäjällä tai hänen omaisellaan sen perusteella ole välittömästi oikeutta eläkkeen saamiseen, muodostetaan sanotun lain mukaan syntynyttä eläkeoikeutta vastaava vapaakirja. Muutoin on vapaakirjasta vastaavasti voimassa, mitä työntekijän eläkeasetuksen 8 §:ssä säädetään.

8 §.

Eläkehakemus on tehtävä vahvistetulla lomakkeella.

Hakemukseen on liitettävä eläkelaitoksen määräämä selvitys. Haettaessa työkyvyttömyyseläkettä tai lapselle 18 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta maksettavaa perhe-eläkettä on eläkelaitokselle myös toimitettava vahvistetulle lomakkeelle laadittu lääkärinlausunto hakijan terveydentilasta. Eläkelaitos voi kuitenkin hyväksyä muunkinlaisen lääkärinlausunnon tai sitä vastaavan selvityksen ja myös, jos hakija on hoidettavana sairaalassa tai parantolassa taikka jos siihen on muu erityinen syy, omalla kustannuksellaan hankkia lääkärinlausunnon.

9 §.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakija tai saaja sekä lapsi, joka hakee tai saa perhe-eläkettä 18 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, ovat velvolliset, jos eläkelaitos niin määrää, käy-

mään työkyvyttömyyden selvittämistä varten tutkittavana eläkelaitoksen nimeämän lääkärin luona tai eläkelaitoksen osoittamassa sairaalassa. Eläkelaitoksen on tällöin korvattava tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset, joihin luetaan myös kohtuulliset matkakustannukset ja kohtuullinen matkapäiväraha toiselle paikkakunnalle määräyksen mukaisesti suoritetusta matkasta.

Jos hakija ilman hyväksyttävää syytä jättää 1 momentissa tarkoitetun määräyksen noudattamatta, voidaan hakemuksen käsittely määrätä raukeamaan.

10 §.

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on annettu tai postitse saapunut maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tai jollekin yrittäjien eläkelaiissa, työntekijän eläkelaiissa tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelaiissa tarkoitetulle eläkelaitokselle tai eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen sitä varten valtuutetulle asiamiehelle. Jollei hakija kehotuksen saatuaan eläkelaitoksen määräämässä kohtuullisessa ajassa toimita sille hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä tai jos hakemuksen käsittely on 9 §:n 2 momentin mukaisesti määrätty raukeamaan, katsotaan hakemus kuitenkin tehdyksi vasta silloin, kun eläkelaitokselle on saapunut hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

11 §.

Eläkehakemuksen ratkaisee sekä eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä huolehtii maatalousyrittäjien eläkelaitos, jollei maatalousyrittäjä ole maatalousyrittäjien eläkelain alaisen viimeisen yrittäjätoimintansa päättyessä ollut työntekijän eläkelain alaisessa työsuhteessa tai harjoittanut yrittäjien eläkelain alaista toimintaa taikka maatalousyrittäjien eläkelain alaisen viimeisen yrittäjätoimintansa päätyttyä ollut työntekijän eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain alaisessa työsuhteessa tai harjoittanut yrittäjien eläkelain alaista toimintaa. Jos kuitenkin maatalousyrittäjälle hänen kuollessaan maksettiin jonkin edellä sanotun lain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ja huolehtii edellä mainituista muista tehtävistä. Muu-

toin noudatetaan, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 12 §:ssä säädetään.

12 §.

Työkyvyttömyyseläkettä tai 18 vuotta täyttäneelle työkyvyttömälle lapselle maksettavaa perhe-eläkettä voidaan vähentää, jos sen saaja on aiheuttanut työkyvyttömyytensä törkeällä tuottamuksella tai saanut sairautensa, vikansa tai vammansa rikollisella teolla.

13 §.

Vakuutusmaksuja älköön perittäkö siitä eläkkeen osasta, joka on maksettava sairausvakuutusrahastolle. Muusta osasta eläkettä voidaan periä vakuutusmaksuja ilman eläkkeensaajan suostumusta enintään kolmannes kulloinkin maksettavan eläkkeen määrästä. Tämä rajoitus ei kuitenkaan koske kertasuorituksena maksettavaa eläkettä.

Vakuutusmaksujen perinnästä johtuvan eläkkeen vähennyksen katsotaan kulloinkin koskevan vanhinta perimiskelpoista ja vielä maksamatta olevaa vakuutusmaksua.

14 §.

Eläke maksetaan kuukausittain. Jos eläke tai erillisenä suoritettava eläkkeen osa on pienempi kuin 50 markkaa kuukaudessa, saadaan se kuitenkin maksaa neljännesvuosittain.

15 §.

Jos vanhuus- tai perhe-eläke taikka sellainen työkyvyttömyyseläke, jonka suuruutta määrättäessä ei ole sovellettu työntekijäin eläkelain 6 §:n 3 momenttia, on ilman 13 §:ssä tarkoitettua vähennystä pienempi kuin 20 markkaa kuukaudessa, eläkelaitoksella on oikeus eläkkeensaajan suostumuksella suorittaa eläke kertasuorituksena, joka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Kertasuorituksen saajalla ei sen jälkeen ole saman eläketapahtuman johdosta oikeutta eläkkeeseen sen yrittäjätoiminnan perusteella, jonka nojalla suoritusta vastaava eläke olisi maksettu. Jos määrääjäksi myönnetty työkyvyttömyyseläke on maksettu kertasuorituksena, voidaan eläkkeensaajalle kuitenkin myöntää eläke siltä ajalta, jonka hänen työkyvyttömyytensä määrääjän jälkeen jatkuu.

16 §.

Eläkkeensaajan kuollessa lakkaa oikeus eläkkeen saamiseen kuolinpäivää seuraavan maksu-

kauden alusta. Jos työkyvyttömyyseläke lakkautetaan työkyvyn palautumisen vuoksi tai jos eläke muusta syystä lakkautetaan tai sitä vähennetään, päättyy sen maksaminen tai suoritetaan vähennettyä eläkettä lähinnä seuraavasta mahdollisesta erääntymispäivästä.

17 §.

Maatalousyrittäjän on suoritettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukainen vakuutusmaksu maatalousyrittäjien eläkelaitokselle sen määräämällä tavalla kalenterivuosittain viimeistään jäljempänä tarkoitettuina maksupäivinä.

Maksupäivät ovat 3 momentissa säädetyn poikkeuksin maaliskuun ja syyskuun viimeinen päivä, jos se työtulo, joka maatalousyrittäjälle on vahvistettu samassa maatalousyrittäjässä suoritetusta työstä, on kalenterivuoden alkaessa suurempi kuin 1 800 markkaa, tai kesäkuun viimeinen päivä, jos mainittu työtulo on kalenterivuoden alkaessa enintään sanottu markkamäärä.

Vakuutusta otettaessa maatalousyrittäjien eläkelaitos määrää kulumassa olevalta vuodelta ja sitä edeltäneeltä ajalta suoritettavan vakuutusmaksun maksupäivät. Samoin menetellään eläketurvaa maatalousyrittäjien eläkelain 12 §:n 1 momentin mukaisesti järjestettäessä. Vakuutuksen päättyessä erääntyy vakuutusmaksu heti maksettavaksi.

Työtulon muutoksesta johtuva vakuutusmaksun tarkistus tehdään seuraavan kalenterivuoden ensimmäisen vakuutusmaksun yhteydessä, jollei muuhun menettelyyn ole perusteltua syytä.

Edellä 2 momentissa mainittu markkamäärä tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitetun indeksiluvun mukaan käyttäen peruslukuna vuodelle 1970 vahvistettua indeksilukua.

18 §.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on toimitettava eläketurvakeskukselle työntekijäin eläkeasetuksen 16 §:ssä tarkoitetut tiedot. Muutoinkin sovelletaan eläkelaitokseen vastavasti, mitä sanotussa pykälässä säädetään.

19 §.

Paitsi niitä tehtäviä, joista erikseen säädetään, eläketurvakeskus suorittaa maatalousyrittäjien eläkelaitoksen lukuun eri korvausta vastaan, sikäli kuin eläketurvakeskus ja eläkelai-

tos eivät ole toisin sopineet, ne vakuutusteknilliset työt, jotka koskevat vakuutetuista annettujen tietojen rekisteröimistä ja käsittelyä.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen osallistumisesta työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen eläkerurvakeskuksen kustannusten korvaamiseen on vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 17 §:ssä säädetään.

20 §.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa kunkin vuoden joulukuussa maatalousyrittäjien eläkelain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettun valtion avustuksen määrän edelliseltä kalenterivuodelta sekä saman pykälän 2 momentissa tarkoitettun ennakon määrän seuraavalle kalenterivuodelle. Tätä varten maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on toimitettava ministeriölle tämän määräämä selvitys edellisen marraskuun loppuun mennessä. Ennakko suoritetaan neljänä yhtä suurena eränä kunkin vuosineljänneksen keskimmäisen kuukauden 15 päivänä. Maksetun ennakon ja samalle vuodelle vahvistettun avustuksen määrien erotus otetaan huomioon avustuksen vahvistamista lähinnä seuraavan ennakkoerän maksamisen yhteydessä.

21 §.

Eläkelautakunnan käsitellessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu maatalousyrittäjien eläkelain tai sen nojalla annettujen

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

säännösten tai määräysten soveltamisesta, tulee siinä ainakin yhden saapuvilla olevan jäsenen olla sanotun lain 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö.

22 §.

Jos maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tai eläkerurvakeskuksen toimituskirja annetaan koneellisessa tietojenkäsittelyssä tai muutoin ainakin osittain painomenetelmää käyttäen aikaan saatuna asiakirjana, voidaan allekirjoitus siihen merkitä koneellisesti.

23 §.

Tässä asetuksessa tarkoitettujen lomakkeiden kaavat vahvistaa eläkerurvakeskus.

Jos 17 §:n 2 momentissa ja 20 §:ssä mainittu maksupäivä on pyhäpäivä tai arklauantai, saa maksun suorittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

24 §.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1970.

Kuitenkin sovelletaan 20 §:n säännöksiä valtion avustuksen ennakosta ensimmäisen kerran vuoden 1972 ennakkoon. Vuosien 1970 ja 1971 ennakkojen vahvistamista varten maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on viimeistään 15 päivänä tammikuuta 1970 toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle tämän määräämä selvitys.

Ministeri J. E. Partanen

Yrittäjien eläkeasetus.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) nojalla:

1 §.

Yrittäjien eläkelain mukainen vakuutus on määrättävä koskemaan sanotussa laissa tarkoitettua yrittäjän kaikkea toimintaa, ei kuitenkaan ennen vakuutuksen ottamista harjoitettua toimintaa, mikäli siihen perustuva eläketurva on mainitun lain mukaan järjestetty.

2 §.

Vakuutusta ottaessaan ja hakiessaan vahvistetun työtulon tarkistamista on yrittäjän toimittava eläkelaitokselle työtuloaan koskeva selvitys vahvistetulla lomakkeella. Yrittäjä on muulloinkin velvollinen antamaan eläkelaitokselle sen pyytämät, vakuutuksen hoitoon ja työtulon vahvistamiseen vaikuttavat tiedot.

Yrittäjä on velvollinen viipymättä ilmoittamaan eläkelaitokselle yrittäjätoimintansa päätymisestä. Sama koskee työtulon vahvistamiseen vaikuttaneissa olosuhteissa tapahtunutta muutosta, jos sillä saattaa olla olennainen merkitys yrittäjien eläkelain mukaisesti vahvistettavaan työtuloon.

3 §.

Eläkelaitoksen tulee viipymättä ilmoittaa eläketurvakeskukselle tämän määräämällä tavalla yrittäjien eläkelain mukaisen vakuutuksen alkamisesta ja päättymisestä. Eläkelaitoksen on myös annettava eläketurvakeskukselle muita yrittäjän eläketurvaa koskevia tietoja siten kuin eläketurvakeskus tarkemmin määrää.

4 §.

Eläkelaitos ja eläketurvakeskus ovat velvolliset pyydettäessä antamaan yrittäjälle niiden hallussa olevat tiedot, jotka koskevat hänen vapaakirjaansa tai muutoin hänen eläkeoikeuttaan. Samoin eläkelaitos on velvollinen pyydettäessä antamaan yrittäjien eläkelain 9 §:n

2 momentissa tarkoitettulle henkilölle, yhtymälle ja yhteisölle sanotun momentin mukaiseen vastuuseen vaikuttavat tiedot.

5 §.

Laskettaessa ajanjaksojen pituuksia katsotaan kalenterikuukauteen sisältyvän 30 päivää. Kalenterikuukausien pituudet tasoitetaan siten, että kuukauden viimeistä päivää ja karkausvuotena myös helmikuun viimeistä edellistä päivää pidetään 30. päivänä.

Ajanjakson pituus kuukausina lasketaan siten, että siihen 1 momentin mukaan sisältyvien päivien lukumäärä jaetaan kolmellakymmenellä. Eläkkeeseen oikeuttavaa aikaa laskettaessa jätetään tällöin osamäärään ehkä sisältyvä vajaa kuukausi huomioon ottamatta.

6 §.

Yrittäjän työtulo vahvistetaan vuositulona ja eläkkeen perusteena oleva työtulo määrätään kuukautta kohden.

Määrättäessä eläkkeen perusteena olevaa työtuloa kerrotaan kullekin ajanjaksolle vahvistettu ja työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti tarkistettu vuositulo kysymyksessä olevaan ajanjaksoon sisältyvien päivien lukumäärällä. Eri ajanjaksoille näin laskettujen tulojen yhteismäärä jaetaan ajanjaksoihin sisältyvien päivien yhteismäärällä. Eläkkeen perusteena oleva työtulo kuukautta kohden saadaan jakamalla viimeksi mainittu osamäärä kahdellatoista.

7 §.

Jos yrittäjien eläkelain piiriin kuuluva yrittäjän toiminta päättyy, eikä yrittäjällä tai hänen omaisellaan sen perusteella ole välittömästi oikeutta eläkkeen saamiseen, muodostetaan sanotun lain mukaan syntynyttä eläkeoikeutta vastaava vapaakirja. Muutoin on vapaakirjasta vas-

taavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 8 §:ssä säädetään.

8 §.

Eläkehakemus on tehtävä vahvistetuilla lomakkeella.

Hakemukseen on liitettävä eläkelaitoksen määräämä selvitys. Haettaessa työkyvyttömyyseläkettä tai lapselle 18 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta maksettavaa perhe-eläkettä on eläkelaitokselle myös toimitettava vahvistetulle lomakkeelle laadittu lääkärinlausunto hakijan terveydentilasta. Eläkelaitos voi kuitenkin hyväksyä muunkinlaisen lääkärinlausunnon tai sitä vastaavan selvityksen ja myös, jos hakija on hoidettavana sairaalassa tai parantolassa taikka jos siihen on muu erityinen syy, omalla kustannuksellaan hankkia lääkärinlausunnon.

9 §.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakija tai saaja sekä lapsi, joka hakee tai saa perhe-eläkettä 18 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, ovat velvolliset, jos eläkelaitos niin määrää, käymään työkyvyttömyyden selvittämistä varten tutkittavana eläkelaitoksen nimeämän lääkärin luona tai eläkelaitoksen osoittamassa sairaalassa. Eläkelaitoksen on tällöin korvattava tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset, joihin luetaan myös kohtuulliset matkakustannukset ja kohtuullinen matkapäiväraha toiselle paikkakunnalle määräyksen mukaisesti suoritettusta matkasta.

Jos hakija ilman hyväksyttävää syytä jättää 1 momentissa tarkoitetun määräyksen noudattamatta, voidaan hakemuksen käsittely määrätä raukeamaan.

10 §.

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on annettu tai postitse saapunut jollekin yrittäjien eläkelaiissa, maatalousyrittäjien eläkelaiissa, työntekijäin eläkelaiissa tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaiissa tarkoitetulle eläkelaitokselle tai eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle. Jollei hakija kehotuksen saatuaan eläkelaitoksen määräämässä kohtuullisessa ajassa toimita sille hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä tai jos hakemuksen käsittely on 9 §:n 2 momentin mukaisesti määrätty raukeamaan, katsotaan hakemus kuitenkin tehdyksi vasta silloin, kun eläkelai-

tokselle on saapunut hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

11 §.

Eläkehakemuksen ratkaisee sekä eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä huolehtii, jollei yrittäjä ole yrittäjien eläkelain alaisen viimeisen yrittäjätoimintansa päättyessä ollut työntekijäin eläkelain alaisessa työsuhteessa tai sen jälkeen ollut työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisessa työsuhteessa taikka harjoittanut maatalousyrittäjien eläkelain alaista toimintaa, se eläkelaitos, jonka piiriin yrittäjä on viimeksi kuulunut yrittäjien eläkelain alaisen toimintansa perusteella. Jos kuitenkin yrittäjälle hänen kuollessaan maksettiin jonkin edellä sanotun lain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ja huolehtii edellä mainituista muista tehtävistä. Muutoin noudatetaan, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 12 §:ssä säädetään.

12 §.

Vakuutusmaksuja älköön perittäkö siitä eläkkeen osasta, joka on maksettava sairausvakuutusrahastolle. Muusta osasta eläkettä voidaan periä vakuutusmaksuja ilman eläkkeensaajan suostumusta enintään kolmannes kulloinkin maksettavan eläkkeen määrästä. Tämä rajoitus ei kuitenkaan koske kertasuorituksena maksettavaa eläkettä.

Vakuutusmaksujen perinnästä johtuvan eläkkeen vähennyksen katsotaan kulloinkin koskevan vanhinta perimiskelpoista ja vielä maksamatta olevaa vakuutusmaksua.

13 §.

Eläke maksetaan kuukausittain. Jos eläke tai erillisenä suoritettava eläkkeen osa on pienempi kuin 50 markkaa kuukaudessa, saadaan se kuitenkin maksaa neljännesvuosittain.

14 §.

Jos vanhuus- tai perhe-eläke taikka sellainen työkyvyttömyyseläke, jonka suuruutta määrätessä ei ole sovellettu työntekijäin eläkelain 6 §:n 3 momenttia, on ilman 12 §:ssä tarkoitettua vähennystä pienempi kuin 20 markkaa kuukaudessa, eläkelaitoksella on oikeus eläkkeensaajan suostumuksella suorittaa eläke kertasuorituksena, joka lasketaan sosiaali- ja ter-

veysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Kertasuorituksen saajalla ei sen jälkeen ole saman eläketapahtuman johdosta oikeutta eläkkeeseen sen yrittäjätoiminnan perusteella, jonka nojalla suoritusta vastaava eläke olisi maksettu. Jos määrääjäksi myönnetty työkyvyttömyyseläke on maksettu kertasuorituksena, voidaan eläkkeensaajalle kuitenkin myöntää eläke siltä ajalta, jonka hänen työkyvyttömyytensä määrääjän jälkeen jatkuu.

15 §.

Eläkkeensaajan kuollessa lakkaa oikeus eläkkeen saamiseen kuolinpäivää seuraavan maksukauden alusta. Jos työkyvyttömyyseläke lakkautetaan työkyvyn palauttamisen vuoksi tai jos eläke muusta syystä lakkautetaan tai sitä vähennetään, päättyy sen maksaminen tai suoritetaan vähennettyä eläkettä lähinnä seuraavasta mahdollisesta erääntymispäivästä.

16 §.

Eläkelaitoksen on toimitettava eläketurvakeskukselle työntekijäin eläkeasetuksen 16 §:ssä tarkoitetut tiedot. Muuoinakin sovelletaan eläkelaitokseen vastaavasti, mitä sanotussa pykälässä säädetään.

17 §.

Eläkelaitoksen osallistumisesta työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen eläketurvakeskuksen kustannusten korvaamiseen on vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 17 §:ssä säädetään.

18 §.

Eläkelautakunnan käsitellessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu yrittäjien eläkelain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten soveltamisesta, tulee siinä ainakin yhden saapuvilla olevan jäsenen olla sano-

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

tun lain 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö.

19 §.

Yrittäjien eläkelain 16 §:ssä tarkoitetun neuvottelukunnan asettaa eläketurvakeskus kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Neuvottelukuntaan kuuluu eläketurvakeskuksen vaihtemien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ohella vähintään kymmenen sanotussa pykälässä tarkoitettuja yrittäjäjärjestöjä ja vähintään kaksi eläkelaitoksia edustavaa jäsentä. Kullekin jäsenelle puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta on nimettävä henkilökohtainen varamies. Yrittäjäjärjestöjä edustavien jäsenten ja heidän varamiestensä nimeämistä varten tulee eläketurvakeskuksen varata eri alojen edustavimmille yrittäjäjärjestöille tilaisuus tehdä ehdotus edustajikseen. Jos jäsen tai hänen varamiehensä eroaa tehtävästään ennen toimikauden päättymistä, on hänen tilalleen nimettävä uusi jäsen tai varamies jäljellä olevaksi toimikauden ajaksi.

Neuvottelukunta kokoontuu puheenjohtajansa tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajansa kutsusta. Asioiden käsittelystä on soveltuvin osin voimassa, mitä eläketurvakeskuksen edustajiston kokouksesta on säädetty.

20 §.

Jos eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen toimituskirja annetaan koneellisessa tietojenkäsittelyssä tai muutoin ainakin osittain painomenetelmää käyttäen aikaan saatuna asiakirjana, voidaan allekirjoitus siihen merkitä koneellisesti.

Tässä asetuksessa tarkoitettujen lomakkeiden kaavat vahvistaa eläketurvakeskus.

21 §.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1970.

Ministeri J. E. Partanen

N:o 669.

Asetus

työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä kumotaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun työntekijäin eläkeasetuksen (183/62) 1 a §, sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1965 annetussa asetuksessa (709/65), ja muutetaan 1 §, 8 §:n 2 momentti, 11, 12 ja 18 § sekä 20 §:n 2 momentti, näistä 1 § sellaisena kuin se on osittain muutettuna 30 päivänä joulukuuta 1965 ja 20 päivänä joulukuuta 1968 annetuissa asetuksissa (709/65 ja 692/68), 8 §:n 2 momentti ja 11 § sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (641/66), 12 § sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainituissa 30 päivänä joulukuuta 1965 ja 16 päivänä joulukuuta 1966 annetuissa asetuksissa ja 18 § sellaisena kuin se on 29 päivänä marraskuuta 1963 annetussa asetuksessa (527/63), näin kuuluviksi:

1 §.

Työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua työansiota arvioitaessa otetaan arvion perustaksi työntekijän saama keskimääräinen palkka neljän kuukauden ajalta työsuhteen alusta, ja työansion katsotaan jatkuvan tämän suuruisena mainitusta ajankohdasta sen kalenterivuoden loppuun, jona sanottu neljän kuukauden ajanjakso on päättynyt. Kunkin seuraavan kalenterivuoden keskimääräisen työansion katsotaan olevan yhtä suuri kuin se palkka, jonka työntekijä on kysymyksessä olevassa työsuhteessa keskimäärin saanut lähinnä edeltäneen kalenterivuoden aikana.

Jos työsopimuksen ehdot muuttuvat niin, että muutoksella on vaikutusta palkkaan, suoritetaan 1 momentissa tarkoitettu arvio uudelleen ottaen perustaksi se palkka, jonka työntekijä on keskimäärin saanut neljältä kuukaudesta välittömästi muutoksen jälkeen. Tätä ajanjaksoa seuraavan kalenterivuoden keskimääräistä työansiota arvioitaessa lasketaan työntekijän saama keskimääräinen palkka vain siltä ajalta, jona

muutetut työehdot ovat olleet voimassa. Muutoin sovelletaan vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään.

8 §.

Työntekijäin eläkelain mukaista vähimmäiseläketurvaa vastaavan vapaakirjan perusteella työntekijällä on oikeus saada vanhuuseläkettä hänen täytettyään 65 vuotta ja työkyvyttömyyseläkettä työntekijäin eläkelain 4 §:n 3 momentin mukaisesti, ei kuitenkaan silloin, kun hän saa työntekijäin eläkelain 6 §:n 3 momenttia tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momenttia soveltaen myönnettä eläkettä. Jos työntekijä, jolle on muodostunut vapaakirja, solmii työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisen uuden työsuhteen taikka ryhtyy harjoittamaan maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain alaista yrittäjätoimintaa ja saa sen johdosta, uudel-

leen vapaakirjaa saamatta, eläkkeen muussa iässä tai muiden ehtojen mukaisesti tahi jos hän saa eläkkeen hänelle myönnetyn vapaaehtoisen jatkovakuutuksen perusteella, muunnetaan vapaakirja näiden ehtojen mukaiseksi.

11 §.

Eläkehakemus on tehtävä lomakkeella, jonka kaavan vahvistaa eläketurvakeskus.

Hakemukseen on liitettävä eläkelaitoksen määräämä selvitys. Haettaessa työkyvyttömyyseläkettä tai lapselle 18 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta maksettavaa perhe-eläkettä eläkelaitokselle on myös toimitettava lomakkeelle, jonka kaavan vahvistaa eläketurvakeskus, laadittu lääkärinlausunto hakijan terveydentilasta. Eläkelaitos voi kuitenkin hyväksyä muunkinlaisen lääkärinlausunnon tai sitä vastaavan selvityksen ja myös, jos hakija on hoidettavana sairaalassa tai parantolassa taikka jos siihen on muu erityinen syy, omalla kustannuksellaan hankkia lääkärinlausunnon.

Työkyvyttömyyseläkkeen hakija tai saaja sekä lapsi, joka hakee tai saa perhe-eläkettä 18 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, ovat velvolliset, jos eläkelaitos niin määrää, käymään työkyvyttömyyden selvittämistä varten tutkittavana eläkelaitoksen nimeämän lääkärin luona tai eläkelaitoksen osoittamassa sairaalassa. Eläkelaitoksen on tällöin korvattava tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset, joihin luetaan myös kohtuulliset matkakustannukset ja kohtuullinen matkapäiväraha toiselle paikkakunnalle määräyksen mukaisesti suoritetusta matkasta. Jos hakija ilman hyväksyttävää syytä jättää edellä tarkoitetun määräyksen noudattamatta, voidaan hakemuksen käsittely määrätä raukeamaan.

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on annettu tai postitse saapunut jollekin työntekijän eläkelaiassa, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelaiassa, maatalousyrittäjien eläkelaiassa tai yrittäjien eläkelaiassa tarkoitettulle eläkelaitokselle tahi eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle. Jollei hakija kehoituksen saatuaan eläkelaitoksen määräämässä kohtuullisessa ajassa toimita sille hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä tai jos hakemuksen käsittely on 3 momentin mukaisesti määrätty raukeamaan, katsotaan hakemus tehdyksi kuitenkin vasta silloin, kun eläkelai-

tokselle on saapunut hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

12 §.

Eläkehakemuksen ratkaisee se eläkelaitos, jossa työntekijälle on viimeisen työntekijän eläkelain alaisen työsuhteen perusteella järjestetty mainitun lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävä eläketurva tai, jos on kysymys hautausavustuksesta tai muusta sellaisesta edusta, jota ei edellytetä vähimmäisehdoissa, se eläkelaitos, jossa työntekijälle viimeksi on järjestetty sanotunlaisen edun käsittävä eläketurva. Jos kuitenkin työntekijälle hänen kuollessaan maksettiin työntekijän eläkelain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen. Siitä, missä tapauksessa eläkehakemuksen ratkaisee se eläkelaitos, jossa työntekijälle on järjestetty lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukainen eläketurva, säädetään erikseen. Eläkelaitos ratkaisee hakemuksen myös siltä osin, kuin kysymyksessä on muussa eläkelaitoksessa järjestetty työntekijän eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukainen eläketurva, sekä huolehtii koko eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä. Muiden eläkelaitosten kustannettavan eläkeosuuden hyvittämisestä säädetään 16 §:ssä.

Jos eläkehakemus 11 §:n mukaisesti on annettu muulle kuin 1 momentissa tarkoitettulle eläkelaitokselle, tulee sen toimittaa hakemus edelleen asianomaiselle eläkelaitokselle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu eläkelaitos voi, jos työntekijä on viimeisen kysymyksessä olevaan eläkkeeseen oikeuttavan, työntekijän eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijän eläkelain alaisen työsuhteen taikka maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain alaisen yrittäjätoimintansa perusteella kuulunut toisen eläkelaitoksen piiriin, tämän suostumuksella siirtää eläkehakemuksen ratkaisemisen sekä eläkkeeseen liittyvät eläkelaitoksen muut tehtävät viimeksi mainitulle eläkelaitokselle. Samoin edellytyksin eläkelaitos voi eläkehakemuksen ratkaistuaan siirtää eläkkeeseen liittyvät eläkelaitoksen myöhemmät tehtävät toiselle eläkelaitokselle.

Jos eläkelaitoksen toimivallasta syntyy epä-

tietoisuutta tai jos on olemassa erityinen syy, eläketurvakeskus voi määrätä sen eläkelaitoksen, jolle 1 momentissa säädetty tehtävät kuuluvat. Sanottuun määräykseen ei saa hakea muutosta. Eläketurvakeskus voi myös antaa yleisiä ohjeita siitä, miten 1 ja 3 momentin säännöksiä on sovellettava.

Eläkelaitoksen on tarpeelliset selvitykset saatuaan ratkaistava eläkehakemus viivytyksettä. Päätös on lähetettävä asianomaiselle postitse hänen ilmoittamallaan osoitteella tai toimitettava hänelle todisteellisesti tiedoksi.

18 §.

Eläkelautakuntaan sosiaali- ja terveysministeriö määrää enintään kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan puheenjohtajan, ainakin yhden varapuheenjohtajan ja vähintään seitsemän muuta jäsentä sekä viimeksi mainituille jäsenille kullekin henkilökohtaisen varamiehen.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

20 §.

Jos eläkelautakunnan ratkaistavalla asialla on periaatteellista merkitystä tai jos jaoston ratkaisu tulisi poikkeamaan aikaisemmasta käytännöstä, voi jaosto päättää tai lautakunnan puheenjohtaja määrätä asian käsiteltäväksi lautakunnan täysistunnossa. Täysistuntoa älköön pidettävä, jos enemmän kuin puolet varsinaisista jäsenistä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja niihin luettuina ovat estyneitä. Täysistunnossa on myös käsiteltävä lautakunnan työjärjestystä, esittelijän ottamista tai vapauttamista tehtävästään sekä lautakunnan muuta hallintoa ja toimintaa koskevat asiat.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1970.

Ministeri J. E. Partanen

N:o 670.

Asetus

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen (184/62) 10, 12 ja 13 §, näistä 12 ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa asetuksessa (642/66), näin kuuluviksi:

10 §.

Jos työntekijä, oltuaan eläkelain alaisessa työsuhteessa, on työsuhteessa, johon sovelletaan työntekijäin eläkelakia, taikka on vakuutettuna maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukaan, hän saa eläkelain mukaan ansaitsemaansa eläkeoikeutta vastaavan vapaakirjan. Muutoin on vapaakirjasta vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 8 §:ssä säädetään.

12 §.

Eläkehakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on annettu tai postitse saapunut jollekin työeläkekassalle tai työntekijäin eläkelaiissa, maatalousyrittäjien eläkelaiissa tai yrittäjien eläkelaiissa tarkoitetulle eläkelaitokselle tai eläketurvakeskukselle taikka tällaisen kassan tai laitoksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle. Jollei hakija kehotuksen saatuaan työeläkekassan määräämässä kohtuullisessa ajassa toimita sille hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä tai jos hakemuksen käsittely on määrätty raukeamaan sen vuoksi, että hakija ei ole noudattanut 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua määräästä, katsotaan hakemus kuitenkin tehdyksi vasta silloin, kun

työeläkekassalle on saapunut hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

13 §.

Eläkehakemuksen ratkaisee sekä eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä huolehtii, jollei työntekijä ole eläkelain alaisen viimeisen työsuhteen päättyessä tai sen jälkeen ollut työntekijäin eläkelain alaisessa työsuhteessa taikka harjoittanut maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain alaista yrittäjätoimintaa, se työeläkekassa, jonka piiriin hän on viimeksi kuulunut. Jos kuitenkin työntekijälle hänen kuollessaan maksettiin jonkin edellä sanotun lain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ja huolehtii edellä mainituista muista tehtävistä. Muutoin noudatetaan, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 12 §:ssä säädetään.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1970.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

Ministeri J. E. Partanen

Asetus

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 a §:n soveltamisesta.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 a §:n, sellaisena kuin se on 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (470/69), nojalla:

1 §.

Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 a §:n 2 momenttia sovelletaan traktorin omistajaan tai haltijaan taikka hänen apulaisensa, kun hän olematta työsopimussuhteessa tekee sanotussa momentissa tarkoitettua metsätyötä tai kun hän niin ikään työsopimussuhteessa olematta suorittaa traktorin metsätyössä käyttöä varten työn järjestelyä tai kaluston kunnossapitoa metsätyön varsinaisella suorituspaikalla.

Traktorilla tarkoitetaan myös sen voimalla toimivaa muuta konetta.

2 §.

Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 a §:n 5 momentissa tarkoitettu traktorin käytöstä aiheutuneiden kustannusten osuus saadaan siten, että työstä maksettavasta kokonaiskorvauksesta vähennetään työtulon määrä.

3 §.

Työtulo määrätään työhön käytettävien traktorien lukumäärän ja tyyppin perusteella kokonaiskorvauksesta laskettavana prosenttiosuutena seuraavasti:

traktorien lukumäärä	tyyppi	työtulon osuus prosentteina
1	maataloustraktori	30 %
2 tai useampi	—,—	20 %
1	metsätraktori	20 %
2	—,—	15 %
3 tai useampi	—,—	10 %

Traktorien lukumäärää työtuloa varten laskettaessa luetaan traktori ja sen voimalla toimiva

muu kone yhdeksi traktoriksi. Jos työtä suoritetaan yhdellä tai useammalla metsätraktorilla käyttäen lisäksi yhtä tai useampaa maataloustraktoria, määrätään työtulo käytettävien metsätraktoreiden lukumäärän mukaan.

Maataloustraktorina pidetään maatilatalouden töihin tarkoitettua traktoria, johon on asennettu enintään mekaaninen kuormauslaite ja perävaunu tai peräreki taikka niitä vastaavat lisälaitteet. Metsätraktorina pidetään metsätöihin käytettävillä enemmällä laitteilla varustettua tai erityisesti metsätöitä varten suunniteltua traktoria.

4 §.

Milloin sopimus työstä tarkoittaa kahta tai useampaa henkilöä, lasketaan heille yhteinen työtulo korottamalla 3 §:n mukaisesti määrätyn työtulon osuutta 50 prosentilla, jos työhön osallistuvia henkilöitä on kaksi, sekä 100 prosentilla, jos henkilöitä on kolme tai enemmän.

Sovelliettaessa 1 momenttia otetaan huomioon myös sellainen traktorin omistaja tai haltija taikka hänen apulaisensa, joka olematta työsopimussuhteessa suorittaa traktorin sopimuksen mukaista käyttöä varten tarvittavaa muuta kuin 1 §:ssä tarkoitettua työtä.

Jollei sopimuksessa ole toisin määrätty, on yhteisen työtulon katsottava jakautuvan 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille henkilöille yhtä suurin osuuksin.

5 §.

Edellä sanotulla tavalla lasketusta eläkkeen perusteena olevasta työtulosta pidetään lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 a §:n 3 momentin mukainen vakuutusmaksu. Tämä ei kuitenkaan koske sellaisen hen-

kilön työtuloa, joka suorittaa yksinomaan 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua työtä.

työtulo määrätään, sekä ilmoitettava muut eläketurvan järjestämistä varten tarvittavat tiedot työn teettäjälle.

6 §.

Sopimusta tässä asetuksessa tarkoitettusta työstä tehtäessä on traktorin omistajan tai haltijan selvítettävä ne perusteet, joiden mukaan

7 §.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1970.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

Ministeri *J. E. Partanen*

N:o 672.

Asetus

eläketurvakeskuksen ohjesäännön sisältävän asetuksen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministeriön esittelystä muutetaan 14 päivänä elokuuta 1961 annetun asetuksen joka sisältää eläketurvakeskuksen ohjesäännön (431/61) 1, 4 ja 5 § sekä 10 §:n 1 momentti ja 11 §, näistä 1 § sellaisena kuin se on osittain muutettuna 15 päivänä marraskuuta 1968 annetussa asetuksessa (623/68), näin kuuluviksi:

1 §.

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä on säädetty:

1) antaa viranomaisille lausuntoja ja tehdä esityksiä työntekijäin sekä maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien eläketurvaa tai sen kehittämistä koskevista asioista;

2) toimittamalla julkaisuja ja muulla tavalla antaa tietoja, selvityksiä ja neuvoja, jotka koskevat työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain ja yrittäjien eläkelain soveltamista sekä siihen liittyviä seikkoja; ja

3) suorittaa työntekijäin sekä maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien eläketurvaa koskevia tutkimuksia ja laatia sitä koskevia tilastoja.

Eläketurvakeskus voi myös harjoittaa toimintaa, joka edistää työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain ja yrittäjien eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien laitosten yhteistyötä sosiaalivakuutuksen ja sosiaalihuollon piirissä toimivien muiden laitosten ja viranomaisten kanssa.

4 §.

Edustajistoon, jonka puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet sosiaali- ja

terveysministeriö määrää, kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi viisi työntekijäjärjestöjen, viisi työntekijäjärjestöjen, kolme maatalousyrittäjien järjestöjen, kaksi muiden yrittäjien järjestöjen ja kolme eläkevakuutusyhtiöiden edustajaa sekä lisäksi yksi avustuskassojen ja yksi eläkesäätiöiden edustaja. Jäsenten nimeämistä varten tulee ministeriön varata kunkin edellä mainitun ryhmän yleisiä taloudellisia etuja valvoville edustavimmille järjestöille, mikäli sellaisia on, tilaisuus tehdä ehdotuksensa asianomaisen ryhmän edustajiksi.

Edellä 1 momentissa mainittujen jäsenten lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö määrää edustajistoon enintään kolme muuta jäsentä, joiden valinta on suoritettava siten, että edustajiston kokoonpano täyttää työntekijäin eläkelain 14 §:n 2 momentin vaatimukset.

Puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja kullekin muulle jäsenelle on määrättävä henkilökohtainen varamies.

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä on määrätä puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja muille jäsenille suoritettava palkkio.

Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja muut jäsenet nimitetään enintään kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Jos jäsen tai hänen varamiehensä eroaa tehtävästään ennen määräajan

päättymistä, on hänen tilalleen nimitettävä jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen edellä säädetyssä järjestyksessä.

5 §.

Edustajiston tehtävänä on:

- 1) päättää eläketurvakeskuksen toiminnan yleisistä suuntaviivoista sekä valvoa eläketurvakeskuksen hallituksen toimintaa;
- 2) valita hallituksen 11 jäsentä sekä kullekin henkilökohtainen varamies;
- 3) päättää hallituksen ja eläkelautakunnan jäsenten palkkioista;
- 4) valita tilintarkastajat ja heidän varamiehensä sekä päättää heidän palkkioistaan;
- 5) käsitellä hallituksen kertomus eläketurvakeskuksen toiminnasta sekä tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto sekä päättää toimenpiteistä, joihin ne antavat aiheutta; ja
- 6) päättää kiinteän omaisuuden myymisestä sekä kiinnittämisestä.

10 §.

Hallitukseen kuuluu sosiaali- ja terveystieteiden määräämä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 11 edustajiston valitsemaa muuta jäsentä, joille kullekin on nimettävä henkilökohtainen varamies. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten tulee olla maassa asuvia Suomen kansalaisia. Heidät on nimitettävä tehtävänsä enintään kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

11 §.

Edustajiston työnantajajärjestöjä edustavien jäsenten samoin kuin myös edustajiston työntekijäjärjestöjä edustavien jäsenten on toimitettava valittavanaan olevien hallituksen jäsenten vaali suhteellista vaalitapaa noudattaen, jos valittavia on kaksi tai useampia ja jos suhteellista vaalitapaa vaativien yhteinen äänimäärä riittää yhden valitsemiseen. Suhteelliset ja vaadittaessa muutkin vaalit on toimitettava suljetuin lipuin.

Suhteellisissa vaaleissa on jokaisella ääni-oikeutetulla oikeus äänestää niin monta ehdokasta kuin äänestyksessä on jäseniä valittavana. Äänestyslipussa ensimmäisenä oleva saa tällöin yhden äänen, toisena oleva puolet siitä ja kolmantena oleva kolmanneksen. Hallituksen jäseniksi tulevat tällöin valittava määrä eniten ääniä saaneita.

Hallituksen yrittäjäjärjestöjä edustavista jäsenistä valitsevat edustajiston maatalousyrittäjien järjestöjä edustavat jäsenet yhden ja edustajiston muiden yrittäjien järjestöjä edustavat jäsenet samoin yhden jäsenen.

Hallituksen lakimies-, lääkäri- ja matemaatikkojäsenet, joiden valitseminen kuuluu edustajiston kaikille jäsenille, on valittava kukin erikseen.

Mitä edellä on säädetty hallituksen jäsenten valitsemisesta, on vastaavasti sovellettava varajäseniä valittaessa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1970.

Ministeri J. E. Partanen

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös

yrittäjien eläkelain 3 §:n ja maatalousyrittäjien eläkelain 4 §:n soveltamisesta.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 3 §:n ja samana päivänä annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 4 §:n nojalla päättänyt:

1 §.

Eläketurvakeskuksen tulee hakemuksesta myöntää yrittäjien eläkelain 3 §:ssä tarkoitettu vapautus vakuuttamisvelvollisuudesta yrittäjälle, jolla muun kuin sanotussa laissa tarkoitettun ansiotyön perusteella on lain tai julkisen eläkesäännön mukaan oikeus sellaiseen eläketurvaan, että hänen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeensä voidaan arvioida eläkeikään jäljellä oleva aika mukaan luettuna nousevan 250 markkaan kuukaudessa, ja edellyttäen lisäksi, että hänen yrittäjien eläkelain mukaisesti arvioidut työtulonsa ovat enintään neljännes hänen muista eläkkeeseen oikeuttavista työtuloistaan. Vaikka edellä sanottuja edellytyksiä ei ole täytetty, eläketurvakeskus voi hakemuksesta myöntää vapautuksen vakuuttamisvelvollisuudesta, jos yrittäjän muuhun ansiotyöhön perustuvaa, lain tai julkisen eläkesäännön mukaista eläketurvaa ja tähän liittyvää hänen omaistensa perhe-eläketurvaa on pidettävä riittävinä.

2 §.

Edellä 1 §:ssä tarkoitettu vapautus, jota ei ole ilman erityistä syytä myönnettävä viittä vuotta pitemmäksi ajaksi, koskee kaikkea toimintaa, jonka perusteella yrittäjä vapautuksen voimassa ollessa olisi yrittäjien eläkelain mukaan velvollinen ottamaan vakuutuksen. Jos vapautuksen saaneella yrittäjällä oli vapautusta hakiessaan voimassa oleva yrittäjien eläkelain

mukainen vakuutus, katsotaan sen päättyneen hakemuksentekohetkellä.

3 §.

Eläketurvakeskus voi hakemuksesta hyväksyä yrittäjän, jolla on voimassa oleva 1 §:ssä tarkoitettu vapautus, yrittäjien eläkelain mukaisen eläketurvan piiriin, jos hän täyttää eläketurvakeskuksen määräämät, hänen terveydentilaansa koskevat vaatimukset.

4 §.

Edellä 1 ja 3 §:ssä mainittuihin hakemuksiin on liitettävä eläketurvakeskuksen määräämä selvitys. Siitä, milloin hakemus katsotaan tehdyksi, on soveltuvin osin voimassa, mitä eläkehakemuksen vireilletulosta on säädetty. Jos hakemus on annettu yrittäjien eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain, työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavalle eläkelaitokselle, on eläkelaitoksen viipymättä toimitettava hakemus edelleen eläketurvakeskukselle.

5 §.

Edellä 1 §:ssä mainittu markkamäärä tarkistetaan kalenterivuositain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettua indeksiluvun mukaan käyttäen peruslukuna vuodelle 1970 vahvistettua indeksilukua.

N:o 673

6 §.

Mitä tässä päätöksessä on määrätty yrittäjän vapauttamisesta yrittäjien eläkelain mukaisesta vakuuttamisvelvollisuudesta ja hyväksymisestä uudelleen eläketurvan piiriin, on vastaavasti sovellettava maatalousyrittäjän hakiessa vapau-

tusta maatalousyrittäjien eläkelain mukaisesta vakuuttamisvelvollisuudesta ja hyväksymistä uudelleen eläketurvan piiriin.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1970.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Ministeri *J. E. Partanen*

Hallitusneuvos *Olavi Alanko*

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös

työeläkkeen laskemisesta eräissä tapauksissa.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 5 §:n 2 momentin, sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1964 annetussa laissa (696/64), sekä 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 9 §:n 2 momentin ja samana päivänä annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 8 §:n 2 momentin nojalla päättänyt:

1 §.

Työntekijäin eläkelain 5 §:n 2 momentin, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 5 a §:n, maatalousyrittäjien eläkelain 9 §:n 2 momentin ja yrittäjien eläkelain 8 §:n 2 momentin edellyttämässä tapauksissa eläkkeen määrä lasketaan seuraavan taulukon mukaisia kertoimia käyttäen siten kuin jäljempänä määrätään:

Ikä	Kerroin	Ikä	Kerroin	Ikä	Kerroin
50	3.45	60	1.59	70	0.58
51	3.21	61	1.46	71	0.52
52	2.99	62	1.33	72	0.46
53	2.78	63	1.21	73	0.40
54	2.58	64	1.10	74	0.35
55	2.39	65	1.00	75	0.30
56	2.21	66	0.90	76	0.26
57	2.04	67	0.81	77	0.23
58	1.88	68	0.73	78	0.19
59	1.73	69	0.65	79—	0.16

2 §.

Eläkkeelle siirtymisen ikä määrätään kuu-
kauden tarkkuudella ja tätä ikää vastaava ker-

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

roin lasketaan taulukosta sadasosan tarkkuudella suoraviivaista väliarvolaskumenettelyä käyttäen.

3 §.

Eläkkeen laskemista varten kerrotaan eläkkeen määrä sen suuruisena kuin se olisi ollut, jos eläkkeenhakija olisi siirtynyt eläkkeelle heti eläkeiän täytettyään, eläkeikää vastaavalla taulukon kertoimella ja tulo jaetaan eläkkeelle siirtymisen ikää vastaavalla, 2 §:n mukaisesti lasketulla kertoimella. Näin saatu osamäärä on vakuutusmatemaattisesti korotettu eläkkeen määrä ennen työntekijäin eläkelain 8 §:ssä tarkoitettua eläkkeiden yhteensovitusta.

4 §.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1970 ja sillä kumotaan sosiaaliminis-
teriön työntekijäin eläkelain mukaisen eläkkeen
laskemisesta eräissä tapauksissa 29 päivänä
marraskuuta 1963 antama päätös (531/63).

Ministeri J. E. Partanen

Hallitusneuvos Olavi Alanko

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös

maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:ssä ja yrittäjien eläkelain 11 §:ssä tarkoitetun eläketurvan rekisteröimisehdoista.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 11 §:n ja samana päivänä annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 11 §:n nojalla päättänyt:

1 §.

Eläketurvakeskuksessa voidaan rekisteröidä jäljempänä määrätyn ehdoin maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentissa ja yrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuina vapaaehtoisina lisäetuina seuraavat etuudet:

1) eläkeiän alentaminen 65 vuoden iästä;
2) vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeiden korotus maatalousyrittäjien eläkelain 5—9 §:n ja 22 §:n 5 momentin sekä yrittäjien eläkelain 4—8 §:n ja 19 §:n 5 momentin edellyttämistä määristä; ja

3) perhe-eläkkeen määrän korotus maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 1 momentin ja yrittäjien eläkelain 5 §:n 1 momentin edellyttämästä määrästä.

Eläketurvakeskuksen asiana on laissa säädettyjen perusteiden ja sosiaali- ja terveysministeriön mahdollisesti antamien määräysten mukaisesti päättää, minkä sisältöisinä edellä sanottu lisäedut voidaan rekisteröidä.

2 §.

Milloin toista 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainituista eläkkeistä korotetaan siinä tar-

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

koitetulla tavalla, on myös toista vastaavasti korotettava.

3 §.

Edellä tarkoitetut lisäedut on järjestettävä siinä eläkelaitoksessa, jossa henkilön vähimmäiseläketurva on järjestetty.

4 §.

Maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 2 momentissa ja yrittäjien eläkelain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yrittäjien eläketurva voidaan rekisteröidä eläketurvakeskuksessa sanottujen lakien vähimmäisturvan ehtojen mukaisena.

5 §.

Edellä 1 ja 4 §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 22 §:n 6 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa henkilön on täytettävä eläkelaitoksen asettamat ja eläketurvakeskuksen hyväksymät hänen terveydentilaansa koskevat ehdot.

6 §.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1970.

Ministeri J. E. Partanen

Hallitusneuvos Olavi Alanko

N:o 676.

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös

maatalousyrittäjien eläkelain 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun perusprosentin ja yrittäjien eläkelain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun maksuprocentin vahvistamisesta.

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 10 §:n 1 momentin ja samana päivänä annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 9 §:n 1 momentin perusteella päättänyt, että mainituissa pykälissä tarkoitettu perus- ja maksuprocentti vuonna 1970 on 5.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 1969.

Ministeri *J. E. Partanen*

Hallitusneuvos Olavi Alanko